

Przedmiotowe zasady oceniania z biologii w klasie V

I. Podstawa prawna do opracowania Przedmiotowych Zasad Oceniania:

1. Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowe wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym.
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych z późniejszymi zmianami
3. Statut Szkoły Podstawowej nr 18 w Olsztynie – Dział V

II. Cele oceniania

1. Podanie informacji uczniowi o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego postępach w tym zakresie.
2. Motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu.
3. Pomaganie uczniowi w planowaniu swojego rozwoju.
4. Dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach w nauce, zachowaniu oraz o specjalnych uzdolnieniach ucznia.
5. Ustaleniu rocznej ocenie klasyfikacyjnej i sprawdzenie stopnia przygotowania ucznia do dalszego etapu kształcenia.

III. Przedmiotem oceny są:

1. Wiadomości
2. Umiejętności
3. Postawa (aktywność)

IV. Metody oceniania oraz narzędzia sprawdzania osiągnięć i postępów ucznia.

1. Pomiar osiągnięć uczniów odbywa się za pomocą następujących narzędzi:
  - prace klasowe minimum 1 w okresie
  - sprawdziany minimum 1 w okresie
  - odpowiedzi ustne lub kartkówki minimum 1 w okresie
  - prace domowe x1 w okresie
  - aktywność na lekcji na bieżąco
  - ćwiczenia praktyczne m.in.: doświadczenia, modele, karty pracy, karty obserwacji, zeszyt ćwiczeń) x 1 w okresie
  - projekt edukacyjny- chętni uczniowie
2. Aktywność i praca na lekcjach może być oceniana za pomocą plusów (są zapisywane na karcie nauczyciela).

- 6 plusów -celujący
- 5 plusów -bardzo dobry
- 4 plusów -dobry
- 3 plusów – dostateczny
- 2 plusy -dopuszczający
- 3 minusy –niedostateczny -w przypadku, gdy, uczeń nie podejmuje wykonania zadania, brak pracy na lekcji.

V. Zasady organizowania lekcji powtórzeniowych, przeprowadzania prac klasowych, sprawdzianów i kartkówek oraz terminy ich oddawania.

1. Prace klasowe i sprawdziany są **obowiązkowe** do napisania.
2. Praca klasowa jest przewidziana po zakończeniu każdego działu. Na syntezę materiału przewiduje się godzinę lekcyjną.
3. W trakcie każdego półrocza, po I półroczu lub po roku mogą być przeprowadzone dodatkowe sprawdziany umiejętności określające stopień opanowania przez uczniów wymagań edukacyjnych lub określonych standardów egzaminacyjnych.
4. Wszystkie prace pisemne z wyjątkiem kartkówek zapowiadane są i uzgadniane z uczniami z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem. Nauczyciel ma obowiązek podać uczniowi zakres sprawdzanej wiedzy i umiejętności (nie dotyczy kartkówek).
5. Krótkie kartkówki mogą obejmować zakres materiału z trzech ostatnich lekcji i nie muszą być przez nauczyciela zapowiadane. Mogą również dotyczyć materiału przerabianego na bieżącej lekcji. Inne sprawdziany badające określone umiejętności bądź wiadomości obejmujące materiał z więcej niż 3 ostatnich lekcji muszą być zapowiedziane.
6. Prace klasowe są sprawdzone w ciągu dwóch tygodni, a sprawdziany, testy w ciągu tygodnia.
7. Uczeń, który z przyczyn losowych nie mógł przystąpić do wcześniej zapowiedzianej pracy klasowej lub sprawdzianu, zobowiązany jest na pierwszych zajęciach po powrocie do szkoły uzgodnić z nauczycielem termin pracy pisemnej, ale nie późniejszy niż 14 dni od powrotu.
8. Uczeń za pracę niesamodzielną w czasie prac pisemnych (praca klasowa, testy, sprawdziany, kartkówki) otrzymuje ocenę niedostateczną, która nie podlega poprawie.

VI. Kryteria i zasady oceniania, sposób dokumentowania oraz powiadamiania rodziców

1. Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości.
2. Ocena śródroczna uwzględnia osiągnięcia edukacyjne zdobyte przez ucznia w I półroczu.
3. Ocena roczna uwzględnia osiągnięcia edukacyjne ucznia zdobyte w ciągu całego roku.

4. Tydzień (7 dni) przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej nauczyciel jest zobowiązany poinformować ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów) o przewidywanej dla niego ocenie śródrocznej (rocznej).

5. Wszystkie formy aktywności ucznia oceniane są w skali stopniowej.

6. Punkty uzyskane z prac klasowych i sprawdzianów przeliczane są na stopnie wg niżej. Punkty uzyskane z prac klasowych i sprawdzianów przeliczane są na stopnie wg niżej podanej skali:

0% - 30%	niedostateczny
31% - 50%	dopuszczający
51% - 74%	dostateczny
75% - 89%	dobry
90% - 95%	bardzo dobry
96% - 100%	celujący

W przypadku kiedy uczeń nie przystąpi do obowiązkowego sprawdzianu, pracy klasowej w miejscu oceny pojawi się symbol „-” a do średniej ważonej zostanie policzone z wagą zero.

7. Przed zakończeniem klasyfikacji śródrocznej, rocznej nie przewiduje się dodatkowych sprawdzianów zaliczeniowych. W uzasadnionych losowych przypadkach nauczyciel może wyrazić zgodę na pisanie przez ucznia dodatkowego sprawdzianu.

8. Oceny śródroczne i roczne ustala się na podstawie oceny ważonej, która jest ilorazem sumy poszczególnych ocen, przez liczbę wszystkich ocen cząstkowych:

waga 4	praca klasowa, zajęcie wysokich miejsc w konkursach
waga 3	sprawdzian
waga 2	odpowiedź ustna, kartkówka, projekt
waga 1	praca domowa, aktywność, ćwiczenia praktyczne

9. Ustala się **ocenę śródroczną i roczną (końcową)** według wyliczonej oceny ważonej:

6,00-5,50	celujący
5,49-4,66	bardzo dobry
4,65-3,68	dobry
3,67-2,68	dostateczny
2,67-1,51	dopuszczający
1,50-1,0	niedostateczny

10. Stopień wystawiany jest zgodnie z matematyczną zasadą zaokrąglania ułamków dziesiętnych do całości.

11. Uczeń, który opuścił więcej niż 50 % lekcji biologii w okresie i nie ma możliwości ustalenia oceny okresowej lub rocznej, może być nieklasyfikowany z przedmiotu.

12. Ocena niedostateczna, ustalona przez nauczyciela na koniec roku szkolnego, może być zmieniona tylko w wyniku egzaminu poprawkowego z przedmiotu

VII. Informacja zwrotna

Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów).

a) Nauczyciel przekazuje uczniowi komentarz (ustny lub pisemny) do każdej wystawionej oceny.

b)Uczeń ma możliwość otrzymania dodatkowych wyjaśnień i uzasadnień do wystawionej oceny.

c) Sprawdzone i ocenione prace pisemne uczniów (poza kartkówkami) są złożone u nauczyciela.

d)Podczas zebrań z rodzicami, konsultacji lub indywidualnych rozmów nauczyciel przekazuje rodzicom (prawnym opiekunom):

-Informacje o aktualnym stanie rozwoju i postępów w nauce ucznia.

-Dostarcza informacji o trudnościach i uzdolnieniach ucznia.

-Przekazuje wskazówki do pracy z uczniem.

-Potwierdzeniem przyjęcia informacji od nauczyciela powinien być podpis rodziców (prawnych opiekunów).

e) Nauczyciel wpisuje oceny do elektronicznego dziennika lekcyjnego.

f) Nauczyciel informuje wychowawcę klasy o aktualnych osiągnięciach i zachowaniu ucznia.

g) Nauczyciel informuje pedagoga szkolnego o sytuacjach wymagających jego interwencji.

VIII. Zasady poprawiania ocen.

Uczeń ma prawo do poprawy otrzymanej oceny niedostatecznej, dopuszczającej i dostatecznej - ocena z poprawy wpisywana jest do dziennika lekcyjnego. Ocena poprawiana zastępuje pierwszą ocenę. Poprawa sprawdzianu odbywa się w ciągu dwóch tygodni od daty wstawienia ocen. Poprawę może uczeń pisać tylko raz. Odbywa się ona poza zajęciami w uzgodnieniu terminu z nauczycielem.

IX. Warunki i tryb uzyskiwania wyższych niż przewidywane roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych.

1. Uczeń może ubiegać się o podwyższenie przewidywanej oceny tylko o jeden stopień i tylko w przypadku, gdy co najmniej połowa uzyskanych przez niego ocen cząstkowych jest równa ocenie, o którą się ubiega lub jest od niej wyższa.

2. Uczeń nie może ubiegać się o ocenę celującą, ponieważ jej uzyskanie regulują oddzielne zapisy Statutu.

3. Warunki ubiegania się o ocenę wyższą niż przewidywana:

a. frekwencja na zajęciach nie jest niższa niż 80% (z wyjątkiem długotrwałej choroby),

b. wszystkie nieobecności na zajęciach są usprawiedliwione,

- c. przystąpienie do wszystkich przewidzianych prac klasowych, sprawdzianów i prac pisemnych,
  - d. uzyskanie ze wszystkich prac klasowych, sprawdzianów i prac pisemnych ocen pozytywnych (wyższych niż ocena niedostateczna), również w trybie poprawy ocen niedostatecznych,
  - e. skorzystanie z wszystkich oferowanych przez nauczyciela form poprawy, w tym konsultacji indywidualnych i prac dodatkowych.
4. Uczeń ubiegający się o podwyższenie oceny zwraca się z pisemną prośbą w formie podania do wychowawcy klasy, w ciągu 7 dni od poinformowania o przewidywanej ocenie rocznej. W podaniu należy podać uzasadnienie. Wnioski bez uzasadnienia nie będą rozpatrywane.
  5. Nauczyciel wspólnie z wychowawcą sprawdza spełnienie wymogów zawartych w pkt.1 i pkt.2 W przypadku niespełnienia któregośkolwiek z warunków prośba ucznia zostaje odrzucona, a przyczyna odrzucenia zostaje odnotowana przez wychowawcę na podaniu przekazana uczniowi/rodzicom (prawnym opiekunom).
  6. Nauczyciel uzgadnia z uczniem termin pracy sprawdzającej, który musi nastąpić nie później niż 7 dni przed posiedzeniem klasyfikacyjnej Rady Pedagogicznej.
  7. W przypadku nie przystąpienia ucznia do sprawdzianu w wyznaczonym terminie z przyczyn nieusprawiedliwionych, traci on prawo do ubiegania się o podwyższenie oceny.
  8. Praca sprawdzająca ma formę pisemną.
  9. Stopień trudności zadań musi odpowiadać wymaganiom edukacyjnym na ocenę, o którą ubiega się uczeń. Prace sprawdza i ocenia nauczyciel uczący w danej klasie.
  10. Na podstawie ocenionej pracy nauczyciel podwyższa ocenę, jeśli uczeń uzyskał minimum 90% punktów możliwych do uzyskania lub pozostawia wcześniej ustaloną ocenę, jeśli warunki jej podwyższenia nie zostały spełnione.

X. Kontrakt między nauczycielem i uczniem.

1. Po dłuższej nieobecności w szkole uczeń ma prawo nie być oceniany przez 3 dni od powrotu do szkoły (nie dotyczy prac klasowych zapowiedzianych w czasie obecności ucznia w szkole).
2. Uczniowi, który notorycznie unika zapowiedzianych prac pisemnych lub nie usprawiedliwi zaraz po przyjściu do szkoły jednodniowej nieobecności w dniu klasówki (sprawdzianu) nauczyciel ma prawo zlecić pisanie pracy zaraz w pierwszym dniu po przyjściu do szkoły lub w dowolnie innym terminie ustalonym przez siebie, bez porozumienia z uczniem.
3. Uczeń ma prawo do **jednokrotnego** w ciągu półrocza (przy 2 godzinach tygodniowo 2 nieprzygotowania)) zgłoszenia nieprzygotowania do lekcji. Fakt ten należy zgłosić nauczycielowi na początku lekcji. Niewykorzystane zgłoszenia nie przenoszą się na drugie półrocze.
4. Przez nieprzygotowanie do lekcji rozumie się: brak pracy domowej, brak zeszytu przedmiotowego lub zeszytu ćwiczeń, nie gotowość do odpowiedzi, brak niezbędnych przyborów (o przyniesienie których prosił nauczyciel). Uczeń, który zgłosił nieprzygotowanie do lekcji, nie jest pytany, ale ma obowiązek uczestniczyć w lekcji.

5. Po wykorzystaniu limitu określonego powyżej uczeń otrzymuje za każde kolejne nieprzygotowanie się do lekcji ocenę niedostateczną. Uczeń nie otrzymuje minusa, gdy przed lekcją zgłosił, iż nie potrafił w domu sam wykonać zadanej pracy, powinien jednak pokazać pisemne próby rozwiązania zadań lub przykładów oraz wykonał inne zadanie zastępcze.

6. Uczeń, który jest nieobecny 1 dzień w szkole ma obowiązek nadrobić na następną lekcję realizowany w tym czasie materiał programowy oraz uzupełnić notatki w zeszytcie przedmiotowym. W przypadku dłuższej nieobecności ucznia w szkole termin nadrobienia zaległości i uzupełnienia notatek w zeszytcie uzgadniany jest indywidualnie z nauczycielem. 7. Przy ocenianiu ucznia z trudnościami w uczeniu się lub problemami zdrowotnymi nauczyciel ma obowiązek uwzględnić wskazówki pedagoga i psychologa szkolnego oraz zalecenia dotyczące wymagań edukacyjnych w stosunku do danego ucznia określone w opinii Poradni Pedagogiczno - Psychologicznej.

8. Uczeń ma obowiązek prowadzić zeszyt przedmiotowy, w którym ma zapisywać notatki na każdej lekcji w pełnym brzmieniu, bez skrótów myślowych dokonywanych samodzielnie. Zeszyt ma być prowadzony estetycznie, przy każdym temacie lekcji powinien umieścić datę jej przeprowadzenia.

XI. Warunki i tryb uzyskiwania wyższych niż przewidywane roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych.

1. Uczeń może ubiegać się o podwyższenie przewidywanej oceny tylko o jeden stopień i tylko w przypadku, gdy co najmniej połowa uzyskanych przez niego ocen częściowych jest równa ocenie, o którą się ubiega lub jest od niej wyższa.

2. Uczeń nie może ubiegać się o ocenę celującą, ponieważ jej uzyskanie regulują oddzielne zapisy Statutu.

3. Warunki ubiegania się o ocenę wyższą niż przewidywana:

- a. frekwencja na zajęciach nie jest niższa niż 80% (z wyjątkiem długotrwałej choroby),
- b. wszystkie nieobecności na zajęciach są usprawiedliwione,
- c. przystąpienie do wszystkich przewidzianych prac klasowych, sprawdzianów i prac pisemnych,
- d. uzyskanie ze wszystkich prac klasowych, sprawdzianów i prac pisemnych ocen pozytywnych (wyższych niż ocena niedostateczna), również w trybie poprawy ocen niedostatecznych,
- e. skorzystanie z wszystkich oferowanych przez nauczyciela form poprawy, w tym konsultacji indywidualnych i prac dodatkowych.

4. Uczeń ubiegający się o podwyższenie oceny zwraca się z pisemną prośbą w formie podania do wychowawcy klasy, w ciągu 7 dni od poinformowania o przewidywanej ocenie rocznej. W podaniu należy podać uzasadnienie. Wnioski bez uzasadnienia nie będą rozpatrywane.

5. Nauczyciel wspólnie z wychowawcą sprawdza spełnienie wymogów zawartych w pkt.1 i pkt.2 W przypadku niespełnienia któregośkolwiek z warunków prośba ucznia zostaje odrzucona,

a przyczyna odrzucenia zostaje odnotowana przez wychowawcę na podaniu przekazana uczniowi/rodzicom (prawnym opiekunom).

6. Nauczyciel uzgadnia z uczniem termin pracy sprawdzającej, który musi nastąpić nie później niż 7 dni przed posiedzeniem klasyfikacyjnej Rady Pedagogicznej.

7. W przypadku nie przystąpienia ucznia do sprawdzianu w wyznaczonym terminie z przyczyn nieusprawiedliwionych, traci on prawo do ubiegania się o podwyższenie oceny.

8. Praca sprawdzająca ma formę pisemną.

9. Stopień trudności zadań musi odpowiadać wymaganiom edukacyjnym na ocenę, o którą ubiega się uczeń. Prace sprawdza i ocenia nauczyciel uczący w danej klasie.

10. Na podstawie ocenionej pracy nauczyciel podwyższa ocenę, jeśli uczeń uzyskał minimum 90% punktów możliwych do uzyskania lub pozostawia wcześniej ustaloną ocenę, jeśli warunki jej podwyższenia nie zostały spełnione.

XII. Wymagania ogólne na poszczególne oceny

OCENA NIEDOSTATECZNA: uczeń:

nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności zagadnień ujętych w podstawie programowej, pozwalających na zrozumienie podstawowych zagadnień, a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy (nie dotyczy klas programowo najwyższych) oraz nie jest w stanie rozwiązać (wykonać) zadań o niewielkim (elementarnym) stopniu trudności, wykazuje brak przygotowania i pracy na lekcji, nie wykazuje chęci poprawy i nie korzysta z proponowanych form pomocy

OCENA DOPUSZCZAJĄCA: uczeń:

opanował podstawowe wiadomości i umiejętności treści ujętych w podstawie programowej, pozwalające na zrozumienie podstawowych zagadnień, rozumie znaczenie podstawowych pojęć, posiada umiejętności obserwowania przyrody i jej opisywania w dalszym uczeniu się przedmiotu przyrody, rozwiązuje (wykonuje) zadania teoretyczne i praktyczne typowe o niewielkim stopniu trudności

OCENA DOSTATECZNA: uczeń

opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania przyjętym przez nauczyciela w danej klasie na poziomie podstawowym treści zawartych w podstawie programowej, rozwiązuje (wykonuje) typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o średnim stopniu trudności, dokonuje obserwacji środowiska, stosuje zasady bezpiecznego postępowania w czasie doświadczeń przyrodniczych

OCENA DOBRA: uczeń

opanował w pełni wiadomości określone w programie nauczania przyjętym przez nauczyciela w danej klasie na poziomie pozwalającym zrozumienie większości relacji w tym zakresie, samodzielnie poszukuje informacji i potrafi interpretować

oraz dokonać łącznej analizy informacji pochodzących z różnych źródeł wiedzy - wykorzystuje informacje w praktyce - kojarzy różnorodne fakty, obserwacje, wyniki doświadczeń i wyciąga wnioski - wykorzystuje zasady i prawa do objaśnienia zjawisk - wskazuje rolę i zastosowanie poznanych zjawisk i zagrożeń w życiu codziennym - planuje eksperymenty przyrodnicze, stawia hipotezy oraz formułuje wnioski - tworzy model sytuacji problemowej i plan rozwiązania, poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje (wykonuje) samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne;

OCENA BARDZO DOBRA: uczeń

opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania przyjętym przez nauczyciela w danej klasie oraz sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami;

rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne objęte programem nauczania przyjętym przez nauczyciela, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach typowych, samodzielnie rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne, potrafi zastosować wiedzę do rozwiązywania problemów w nowej sytuacji.

OCENA CELUJACA: uczeń

potrafi połączyć wiedzę z różnych dziedzin i wykorzystać ją w sytuacjach problemowych samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia, biegłe posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych uwzględnionych w programie przyjętym przez nauczyciela, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program opracowany przez nauczyciela. Posiada umiejętność stawiania hipotez, ich uogólniania i uzasadniania. Samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia. Odnosi sukcesy w konkursach przyrodniczych. Projektuje doświadczenia i prezentuje je na forum klasy.

XIII. Ewaluacja przedmiotowego systemu oceniania PZO podlega ewaluacji na koniec roku szkolnego oraz na zakończenie cyklu edukacyjnego

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, w okresie jego obowiązywania wprowadza się następujące zasady oceniania :

1. Rodzaj i częstotliwość zadawanych prac ustala nauczyciel.
2. Zadania będą dostosowane do możliwości ucznia.
3. Uczeń jest zobowiązany do wykonania prac w określonym przez nauczyciela terminie. Systematyczność ucznia tj. terminowe oddawanie prac może być dodatkowo nagradzane przez nauczyciela plusem, natomiast nie wywiązanie się ucznia w terminie – minusem.

4. Nauczyciel może ocenić także zaangażowanie ucznia, stosując zasady jak przy ocenie aktywności podczas zajęć.
5. Brak przekazania nauczycielowi wykonanego zadania, będzie uznane za brak pracy domowej.
6. W przypadku problemów technicznych ucznia z pozyskaniem materiałów (brak dostępu do komputera, internetu) formy przekazywania materiałów będzie indywidualnie ustalany przez nauczyciela danego przedmiotu z rodzicami ucznia.